

و معاونت فرهنگی است و از عهده اش بر نمی آید.

ادامه قائم مقامی با چراغ قوه

با همه حرف و حدیث هایی که انتصاب قائم مقامی شعر داشت ولی این سمت چندان راهگشا نشد و به ندرت صدایی از این پست به گوش می رسد و جالب اینکه حتی بسیاری از شاعران تا سال های بعد حتی نام او را نمی دانستند خود آقای قائم مقام هم که واکنش ها را شنیده بود چندان دل خوشی از این سمت نداشت. او در گفت و گویی با ما در ویژه نامه نوروزی سال ۹۰ وقتی پرسیدیم چرا شاعران واکنش مثبتی به انتخاب و حضور شما در این سمت ندارند گفت: " فکر می کنم شاعران تصور می کردند منصب یا مأموریتی که به قصد ساز ماندگی، حمایت یا رونق جریان شعری پدید می آید، باید متصدی آن هم یک شاعر باشد، حال آن که چنین تلقی و تصویری درست نیست. اگر شاعری در این پست قرار می گرفت، شعر و شاعری رونق پیدا می کرد؟ وزیر ارشاد ۵ معاون در حوزه های مختلف دارد. اگر معاون شعر داشت این معاونت باید توسط یک شاعر اداره می شد؟ الان معاون فرهنگی وزارت ارشاد، یک دانشمند بر جسته کتاب نویس و آشنا به همه موضوعات کتاب است؟ نه، این طور نیست. کسی که معاون امور سینمایی است باید آشنا و مجرب در حوزه سینما باشد. ممکن است زمانی تهیه کننده بوده باشد، زمانی فیلم ساز و زمانی هم در امور فیلم سازی همکاری داشته و زمان هم ممکن است هیچ یک از این امور برایش اتفاق نیفتاده باشد. معاون هنری هم نمی تواند کسی باشد که در هنر های تجسمی، تئاتر و موسیقی فعالیت کرده باشد اما می تواند کسی باشد که به همه این امور تسلط داشته باشد و این استدلال که قائم مقام شعر باید شاعر باشد؛ درست نیست. با این حال اعلام آمادگی می کنم، اگر هر کدام از شاعران بر جسته، دستگاه دولتی را متقاعد کنند که شاعری در این مقام قرار بگیرد، به محض اطلاع از موضوع، از این حوزه خواهم رفت. این سمت را واگذار خواهم کرد و به کار معلمی می پردازم چون برای من آسایش و امنیت فکری و روانی بیشتری ایجاد می کند.

از طرفی فعالیت معاونت فرهنگی در حوزه نظارت و بررسی امور کتاب است و بررسی امور کتاب در قالب مقررات دستگاه های نظارتی صورت می گیرد. محتوای کتاب چه اجتماعی، اجتماعی - سیاسی و شعر باشد بررسی می شود و فرقی با یکدیگر ندارد اما هر یک در قالب گروه های مختلفی که وجود دارد، بررسی می شوند و این ساز و کاری بوده که از گذشته وجود داشته است و به همین دلیل کتاب های شعر نیز همانند سایر کتاب ها در این معاونت مورد تایید قرار می گیرد و ربطی به قائم مقامی ندارد. یکی دیگر از کار های معاونت فرهنگی حوزه شعر بود و برگزاری جشنواره شعر مهم ترین آن به شمار می رفت که این فعالیت از معاونت فرهنگی جدا شده و به حوزه

سال ها نشده را جبران کند. به گفته این شاعر: اینکه شخصی به نام قائم مقام باشد چقدر قدرت اجرایی داشته باشد و چقدر زیر مجموعه ای داشته باشد که اهرم های اجرایی او باشد جای سوال دارد و به گمان من این موضوع کاری از پیش نمی برد اما به هر حال باید ببینیم چه اتفاقی رخ می دهد. همان پیشنهادی که آقای سجادی مطرح کرد که شعر دارای اداره کل باشد به نظر من تعریف شده تر است تا اینکه یک چیز مبهمی به اسم قائم مقام مسئول باشد که بیشتری وجه تشریفاتی، تبلیغاتی و شعاری داشته باشد.

* به خانه اولش برگردد

همچنین محمدرضا عبدالملکیان معتقد بود باید قائم مقامی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در امور شعر، به معاون فرهنگی وزیر سپرده شود، چون قائم مقام یک شخص است و توجه به مقوله شعر نیاز به تشکیلات دارد.

به اعتقاد این شاعر همین که به مقوله شعر توجه می شود نقطه امیدی است و فی النفسه از شمنند است. چون شعر هنر اول ایرانیان است و شاید آنگونه که باید و شاید به آن توجه نشده است. عبدالملکیان در باره موازی کاری های احتمالی بین معاونت فرهنگی و قائم مقام شعر گفت: تصور نمی کنم این اتفاق بیفتد در حال حاضر توجه نسبی به شعر صورت می گیرد و شاید شکل مناسب این باشد که همین معاونت فرهنگی که وقت و هزینه می گذارد بتواند همان نقش قائم مقام ارشاد را بگیرد. چون اگر قائم مقام شعر شخص است و اگر بخواهد اتفاقی بیفتد نیاز به تشکیلات و سازماندهی دارد و گر نه خود قائم مقام به شخصه نمی تواند خیلی نقش اساسی داشته باشد به نظر من این مسئولیت را خود معاون فرهنگی می تواند عهده دار باشد تا منظوری را که مدنظر آقای رئیس جمهور بود برآورده کند چرا که معاونت فرهنگی به سبب نیرو و امکاناتی که دارد بهتر می تواند از عهده کار بر آید.

* پیشنهادی خام، دستوری غیر کارشناسی

جواد محقق شاعر و دبیر چندین جشنواره ادبی در باره پیشنهاد عباس سجادی مبنی بر تشکیل اداره کل شعر در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و دستور رئیس جمهور مبنی بر اینکه وزیر ارشاد قائم مقام شعر داشته باشد معتقد بود: به نظر من هم پیشنهاد خامی بود و هم دستور غیر کارشناسی.

جنس شعر با جنس هنر صنعت سینما، تئاتر و برخی از شاخه های هنر های تجسمی متفاوت اند و به همین دلیل پیشنهاد آقای سجادی پیشنهاد خامی است.

از آن طرف هم تصمیمی که اتخاذ شد تصمیم کارشناسی شده ای نبود و لزومی نداشت که چنین اتفاقی با این سرعت بیفتد چرا که این اتفاق جدی را در حوزه شعر به دنبال نخواهد داشت جز اینکه یک نفر در آن سمت گماشته شود و بعد هم سیل هم دعواها، انتقادات و انتظاراتی شود که جامعه کثیر اهل ادب از او دارند. به تبع کار قائم مقام فراتر از روال عادی وزارت ارشاد

محمود احمدی نژاد در آن مراسم با درخواست یکی از شاعران مبنی بر ایجاد مدیر کل شعر و ادب در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، گفت: اگر بخواهیم جایگاه واقعی شعر و ادب را در سازمان اداری تعریف کنیم، جایگاه شعر و ادب یک مدیر کل زیر نظر یک معاونت نیست. از همین رو به آقای حسینی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی می گویم به جای یک مدیر کل، یک قائم مقام وزیر در امور شعر و ادب فارسی انتخاب کنند

تا حداقل در حدیک اداره کل در یکی از معاونت های وزارت ارشاد به امور مهم ادبی پرداخته شود تا کلیه جشنواره ها و فعالیت های ادبی با رعایت شان هنر والای ادبیات و شاعران با آن رفتار شود. امیدوارم مطالبه این حق تاریخی و دستور مناسب و مساعد آقای رئیس جمهور نقطه عطفی در فعالیت های حوزه شعر و ادب کشور باشد و موجب اعتلای این هنر شریف و تاثیر گذار بشود و تصور می کنم پرداخت کارشناسانه به متون ارزشی و سرشار از اخلاق ادبیات ایرانی می تواند بسیاری از معضلات اجتماعی و جهانی را مرتفع سازد و قرن حاضر را قرن اقتدار فرهنگی می دانم تا امور دیگر، که اگر جدی گرفته شود موجب اعتلای حوزه های دیگر هم خواهد شد.

* یک اقدام تشریفاتی

اما مصطفی محدثی خراسانی معتقد بود: قائم مقام وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در امور شعر کاری از پیش نمی برد و این یک چیز مبهمی است که بیشتر وجه تشریفاتی دارد.

به اعتقاد مصطفی محدثی خراسانی، خلاء تعریف درستی از شعر و جریان شعری در کشور ما موضوعی است که سال ها مطرح است و همه متوجه آن شده اند و وزارت ارشاد هم که جشنواره شعر فجر با تأخیر دودهمه ای شروع شد با توجه به وقوف بر همین امر بود. این شاعر تصریح کرد: مقام معظم رهبری در ارتباط با شعر همواره به شکل متعالی تری اشاره و تأکید دارند که نشان می دهند همه بر این خلاء وقوف دارند. وی درباره ایجاد پست قائم مقامی وزیر ارشاد در امور شعر گفت: من خیلی خوشبین نیستم پیشنهادی که رئیس جمهور دادند اگر در یک نظام اداری تعریف شود خیلی پشتوانه مستحکمی داشته باشد تا بتواند این عقب افتادگی ها و کارهایی که در تمام این

طراوت پور - مسئول دفتر شعر و ادب

عبدالجبار کاکی - دبیر هشتمین جشنواره شعر فجر

یحیی طالبیان - قائم مقام شعر در دولت دهم